

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
Кафедра садово-паркового та лісового господарства

**«Затверджую»**

**Завідувач кафедри**  
садово-паркового та лісового  
господарства

«\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2019 р.

\_\_\_\_\_ (Т.І. Мельник)

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**ВБВ.14 Основи образотворчого мистецтва**

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 206 “Садово-паркове господарство”  
(шифр і назва напрямку підготовки)

Факультет: Агротехнологій та природокористування

2019-2020 навчальний рік

Робоча програма з Основ образотворчого мистецтва для студентів за спеціальністю 206 “Садово-паркове господарство”.

Розробники: к.б.н., доцент Мельник Т.І.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри садово-паркового та лісового господарства.

Протокол № 21 від 22.04. 2019 року

Завідувач кафедри \_\_\_\_\_ (Мельник Т.І.)

**Погоджено:**

Декан факультету агротехнологій  
та природокористування \_\_\_\_\_ (Коваленко І.М.)

Декан факультету агротехнологій  
та природокористування \_\_\_\_\_ (Коваленко І.М.)

Методист методичного відділу \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_)

Зареєстровано в електронній базі: дата \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство	За вибором	
	Спеціальність 206 “Садово-паркове господарство”		
Модулів – 2	ОС бакалавр	<b>Рік підготовки:</b> 2019-2020-й	
Змістових модулів – 2		<b>Курс</b>	
		2	3
Загальна кількість годин – 90		<b>Семестр</b>	
		4-й	5-й
		<b>Лекції</b>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –		-	4
	<b>Практичні</b>		
	40 год.	6 год.	
	<b>Лабораторні</b>		
	<b>Самостійна робота</b>		
	50 год.	80 год.	
	<b>Індивідуальні завдання:</b> <b>Вид контролю:</b> залік		

### Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 44,4 /55,6 (40/50)

для заочної форми навчання – 4,4/85,6 (10/80)

## **2. Мета та завдання навчальної дисципліни**

**Метою та завданням** дисципліни "Основи образотворчого мистецтва" є оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками з рисунку, які дають практичну основу для виконання графічних робіт з ряду основних дисциплін.

**У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:**

- закономірності сприйняття та побудови форми, композицію учбового малюнку, загальні відомості про перспективу та пропорції;
- поняття оптичної ілюзії, способи побудови геометричних та рослинних композицій

**вміти:**

- всебічно та осмислено вирішувати ландшафтно-естетичні завдання;
- виражати на папері свої думки та проектні пропозиції

## **3. Програма навчальної дисципліни**

*(затверджена Департаментом науково-освітнього забезпечення АПВ та розвитку сільських територій Міністерства аграрної політики та продовольства України від 27 квітня 2012 р.)*

### **Змістовий модуль 1.**

#### **Вступ. Види образотворчого мистецтва.**

#### **Психологічні особливості сприйняття кольору та форми**

Тема 1. Види образотворчого мистецтва і їх стисла характеристика. Техніка образотворчого мистецтва. Стилі та напрямки у мистецтві. Стильові напрями в архітектурі.

Тема 2. Основи рисунка. Особливості створення зображень. Основи композиції. Основні поняття про перспективу. Колір і психологія. Хроматичні та ахроматичні кольори.

Тема 3. Техніка акварелі. Техніка живопису (гуаш, темпера, пастель, акрил, олія, монотипія). Основи композиції

### **Змістовний модуль 2.**

#### **Зображення елементів ландшафту. Стилізація форми та особливості її використання.**

Тема 4. Основи музеєзнавства.

Тема 5. Історія орнаментального мистецтва історія орнаментального мистецтва середніх віків. Орнамент нового світу

Тема 6. Декоративно-ужиткове мистецтво. Види та особливості

## СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	денна форма						заочна форма				
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі			
		л	п	с	р	с.р		л	п	с	с.р.
<b>Змістовий модуль 1.</b>											
<b>Вступ. Види образотворчого мистецтва.</b>											
<b>Психологічні особливості сприйняття кольору та форми</b>											
Тема 1. Види образотворчого мистецтва і їх стисла характеристика.	20					20	42	2			40
Тема 2. Основи рисунка.	10		10				4		4		
Тема 3. Техніка акварелі. Основи композиції	20		10			10	4		4		
<b>Разом за модулем 1</b>	<b>50</b>	<b>0</b>	<b>20</b>			<b>30</b>	<b>50</b>	<b>2</b>	<b>8</b>		<b>40</b>
<b>Змістовий модуль 2.</b>											
<b>Зображення елементів ландшафту. Стилiзація форми та особливості її використання.</b>											
Тема 4. Основи музеєзнавства.	10					10					
Тема 5. Історія орнаментального мистецтва історія орнаментального мистецтва середніх віків. Орнамент нового світу	20		10			10	38	2			36
Тема 6. Декоративно-ужиткове мистецтво. Види та особливості	10		10				2	2			
<b>Разом за модулем 2</b>	<b>40</b>	<b>0</b>	<b>20</b>			<b>20</b>	<b>40</b>	<b>4</b>			<b>36</b>
<b>Усього годин</b>	<b>90</b>	<b>0</b>	<b>40</b>			<b>50</b>	<b>90</b>	<b>6</b>	<b>8</b>		<b>76</b>

### 5. Теми та план лекційних занять (заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<b>Тема 1. Основні напрямки, стилі та жанри образотворчого мистецтва.</b> 1. Стилi в образотворчому мистецтві. 2. Напрямки в образотворчому мистецтві.	2
2	<b>Тема 2. Поняття живопис. Його види та жанри.</b> 1. Основи сприйняття світу та передачі їх через малюнок. 2. Лінія в малюнку. 3. Спостереження – основа малюнку.	2
3	<b>Тема 3. Технологія та техніка живопису.</b> 1. Загальні положення про побудову форми та її конструкцію. 2. Поняття про композицію, перспективу та пропорції. 3. Жива та мертва натура в малюнку	2
	<b>Разом</b>	<b>6</b>

### 6. Теми практичних занять (для денної форми навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	<b>Тема 2. Основи рисунка. Лінійно-конструктивний рисунок простих геометричних фігур. Фронтальна перспектива.</b> 1) ознайомитися з технікою лінійно-конструктивного зображення простих геометричних фігур; 2) виконати рисунок квадрата, куба, піраміди та шахової дошки у фронтальній перспективі.	4
2.	<b>Тема 2. Основи рисунка. Лінійно-конструктивний рисунок простих геометричних тіл. Фронтальна перспектива</b> 1) спираючись на засвоєний на попередньому занятті теоретичний та практичний матеріал, виконати рисунок кола, а також конуса та циліндра (в основі яких лежить коло) у фронтальній перспективі.	4
3.	<b>Тема 2. Основи рисунка. Лінійно-конструктивний рисунок простих геометричних тіл. Кутова перспектива</b> 1) ознайомитися з технікою лінійно-конструктивного зображення простих геометричних фігур у кутовій перспективі; 2) виконати рисунок квадрата, куба, піраміди у кутовій перспективі.	4
4.	<b>Тема 2. Основи рисунка. Лінійно-конструктивний рисунок групи геометричних тіл. Кутова перспектива</b> 1) ознайомитися з технікою лінійно-конструктивного зображення групи простих геометричних фігур; 2) виконати рисунок групи геометричних тіл у кутовій перспективі	4

5.	<b>Тема 2. Основи рисунка. Тонове моделювання рисунку. Прийоми роботи штрихом</b> 1) ознайомитися з технікою роботи штрихом; 2) виконати рисунок тональної розтяжки.	2
6.	<b>Тема 2. Основи рисунка. Світлотіньовий рисунок групи геометричних тіл</b> 1) ознайомитися з технікою роботи штрихом; 2) виконати рисунок тональної розтяжки.	4
7.	<b>Тема 2. Рисунок натюрморту штрихом</b> 1) ознайомитися з технікою лінійно-конструктивного зображення простих геометричних фігур за допомогою світлотіньового рисунку; 2) виконати рисунок побутових та геометричних предметів.	4
8.	<b>Тема 2. Основи рисунка. Малюнок фактури і текстури</b> 1) ознайомитися з технікою зображення фактури і текстури матеріалу та предметів; 2) виконати індивідуальний рисунок .	2
9.	<b>Тема 3. Техніка акварелі. Основи композиції. Техніка акварелі. робота мазком</b> ознайомитися з технікою нанесення фарби мазком та з властивостями фарб.	4
10.	<b>Тема 3. Техніка акварелі. Основи композиції Акварель. Техніка заливки, лесування та «гризайль»</b> 1) ознайомитися з технікою заливки, лесування 2) виконати індивідуальний рисунок.	4
11.	<b>Тема 3. Техніка акварелі. Основи композиції Зображення елементів ландшафту</b> 1) ознайомитися з технікою роботи олівцем та акварельними фарбами з натури	4
Разом		<b>40</b>

#### **6. Темі практичних занять (для заочної форми навчання)**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	<b>Тема 1. Лінійно-конструктивний рисунок простих геометричних фігур. Фронтальна перспектива.</b> 1) ознайомитися з технікою лінійно-конструктивного зображення простих геометричних фігур; 2) виконати рисунок квадрата, куба, піраміди та шахової дошки у фронтальній перспективі.	2

2	<b>Тема 1. Лінійно-конструктивний рисунок групи геометричних тіл. Кутова перспектива</b> 1) ознайомитися з технікою лінійно-конструктивного зображення групи простих геометричних фігур; 2) виконати рисунок групи геометричних тіл у кутовій перспективі	2
3	<b>Тема 1. Тонове моделювання рисунку. Прийоми роботи штрихом</b> 1) ознайомитися з технікою роботи штрихом; 2) виконати рисунок тональної розтяжки.	2
4	<b>Тема 3. Техніка акварелі. Основи композиції. Техніка акварелі. Робота мазком.</b> ознайомитися з технікою нанесення фарби мазком та з властивостями фарб.	2
<b>Разом</b>		<b>6</b>

### 7. Самостійна робота (для денної форми навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Види образотворчого мистецтва і їх стисла характеристика	20
2	Техніка акварелі. Основи композиції	10
3	Основи музеєзнавства.	5
4	Історія орнаментального мистецтва історія орнаментального мистецтва середніх віків. Орнамент нового світу	10
5	Декоративно-ужиткове мистецтво. Види та особливості	5
<b>Разом</b>		<b>50</b>

### 7. Самостійна робота (для заочної форми навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Види образотворчого мистецтва і їх стисла характеристика.	40
2	Історія орнаментального мистецтва історія орнаментального мистецтва середніх віків. Орнамент нового світу	36
<b>Разом</b>		<b>76</b>

### 8. Методи навчання

#### 1. Методи навчання за джерелом знань:

- 1.1. *Словесні*: лекція, робота з книгою (конспектування).
- 1.2. *Практичні*: практична робота.

#### 2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

- 2.1. *Аналітичний*

#### 3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.



### 3.1. *Проблемний* (проблемно-інформаційний)

- 4. Активні методи навчання** - використання технічних засобів навчання, мозкова атака, рішення кросвордів, екскурсії, самооцінка знань, використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій.
- 5. Інтерактивні технології навчання** - використання мультимедійних технологій.

## 9. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС
2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація)
3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:
  - рівень знань, продемонстрований на практичних заняттях;
  - активність під час обговорення питань, що винесені на заняття;
  - результати виконання та захисту лабораторних робіт;
  - експрес-контроль під час аудиторних занять;
  - самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;
  - написання рефератів;
  - результати тестування;
  - письмові завдання при проведенні контрольних робіт;

## 10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота			СРС	Разом за модулі та СРС	Атестація	Сума
Змістовий модуль 1 1 – 30 балів	Змістовий модуль 2 1 – 40 балів					
T1	T2	T3	15	85 (70+15)	15	100
30	15	25				

## Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	<b>A</b>	зараховано
82-89	<b>B</b>	
74-81	<b>C</b>	
64-73	<b>D</b>	
60-63	<b>E</b>	
35-59	<b>FX</b>	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	<b>F</b>	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

### **11. Методичне забезпечення**

- 1 Беда Т.В. Основы изобразительной грамоты. Рисунок, Живопись, Композиция: Учебное пособие. – М.: Просвещение, 2011
- 2 Основи образотворчого мистецтва. Методичні вказівки щодо самостійного вивчення дисципліни та виконання графічних робіт для студентів денної та заочної форми навчання, які навчаються за індивідуальним графіком за напрямом підготовки 6.090103 – Лісове і садово-паркове господарство / Т.І.Мельник. – Суми, 2014. – 16 с.
- 3 Основи образотворчого мистецтва. Частина 1. Техніки акварелі та рисунка, використання їх для створення зображень. Методичні вказівки щодо вивчення теоретичного курсу дисципліни для студентів денної та заочної форми навчання напрямку підготовки 6.090103 – Лісове і садово-паркове господарство / Т.І.Мельник. – Суми, 2014. – 26 с.

### **12. Рекомендована література**

#### **Базова**

1. Беда Г.В. Основы изобразительной грамоты. – М. 2011.
- 2 Гренберг Ю.И. Технология живописи. – М., 2012.
- 3 Михайлов А.М. Искусство акварели. – М., 2015.
- 4 Шорохов Е.В. Композиция. – М.: Просвещение, 2016.
- 5 Ясхухин А.П., Ломов С.П. Живопись. – М., 2015.

#### **Допоміжна**

1. Аксенов Ю., Левидова М. Цвет и линия, - М.: Сов. художник, 1988.
3. Пособие по рисованию /Под ред. Д.Н. Кардовского, В.Н. Яковлева, К.Н. Корпилова. – М.: Л.: Госстройиздат, 1969.

### **13. Інформаційні ресурси**

1. Панкова Л.И. Основы изобразительной грамоты [Электронный ресурс]. – Режим доступа: [http://www.rsu.edu.ru/wordpress/wp-content/uploads/e-learning/Pankratova\\_L\\_I\\_Osnovy\\_izobrazitelnoy\\_gramoty/](http://www.rsu.edu.ru/wordpress/wp-content/uploads/e-learning/Pankratova_L_I_Osnovy_izobrazitelnoy_gramoty/)
2. <http://books.ifmo.ru/file/pdf/889.pdf>
3. Курс акварельной живописи. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://vkontakte.ru/video.php?gid=13566466>
4. Стили в художественной культуре. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: [www.prosv.ru/print.aspx&ob\\_no=4144](http://www.prosv.ru/print.aspx&ob_no=4144)
5. Дизайн и архитектура: новое в преподавании ИЗО [Электронный ресурс]. – Режим доступа: [www.prosv.ru/print.aspx&ob\\_no2228](http://www.prosv.ru/print.aspx&ob_no2228) -
6. Сокольников. Основы изобразительного искусства . Учебник по ИЗО для 5-8 кл. 2005 г. [www.bolero.ru/cgi-bin/dsc.cgi&2176338.partner=26](http://www.bolero.ru/cgi-bin/dsc.cgi&2176338.partner=26)



